

"EDINOST"

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta " 3.—; " 4.50
za četrt leta " 1.50; " 2.25
Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov.,
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbo brez priložene naročnine se
upravnništvo ne osira.

EDINOST

Oglas in ohranila se račun po 8 nov.
vrednosti v petih; za kakovost in dobroti
črkami so plačuje prodajalnik bi ga
obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javna zahvale, osmrtnice itd.
se račun po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza
Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti
frankovano ker nefrankovana se ne spro-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate pre-
jema upravništvo Piazza Caserma št. 2
Odpriete reklamacije o prave poštnice.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V ediciji je moč.

Vabilo na naročbo.

Ob začetku četrtega četrletja va-
bimo svoje naročnike, da pravočasno
ponovno svojo naročbo in da skušajo
nam pridobiti novih naročnikov. Časi
so resni, in napočila je doba, ko
narod slovenski krvavo po-
trebuje neodvisnih glasil, zahte-
vajočih prava naša, ne oziraje se ne
na desno ne na levo. Nam je resna
volja, pri katerih-si-bodi odnošajih
brezobzirno zagovarjati narodni naš
interes, a v tem boji potrebujemo duševne
in gmotne podpore naroda. Kdor se
torej strinja z našimi načeli, stopi
hitro v naš krog.

Cena listu je:

za vse leto . gl. 6.—
za polu leta " 3.—
za četrt leta " 1.50

Uredništvo in upravništvo.

Kar je nujnejše, pridi prvo
na vrsto!

Nam Slovencem ni usojeno za sedaj,
da bi uživali blagodejni mir, ki je brez-
pogojno potreben za vpešen razvoj gospe-
darskega, socialnega in narodnega življenja.
Nam je usojen boj; boj za eksistencijo. V
takem boju za eksistencijo vstopajo ner-
vno vsi narodni organizmi: vsak naj-
manjši udarec, došel od kodersibodi, pretrese
nas v globino našega bitstva, tako, da pla-
ho gledamo okoli sebe, če, kaj pride iz tega?
In ker smo tako nervozni in zbegani,
nismo tudi v tem trenutku za pravo kul-
turno delo.

Tako je v tem trenutku z nami Slo-
venci. Ubijamo se in upiramo na vse strani,
kako bi se mogli popolnjevati v različnih
stokah narodnega življenja. Ali vpehi
niso taki, kakor bi bilo želeži; zaletamo
se pač, a pravega, zdravega, okusnega sadu
ni nikjer. Nekateri obupujejo na tej pri-
kazni, mi ne. Kajti vzrok tej prikazni je

čisto jednostaven in naraven, tako, da se
jej nikakor ne smemo čuditi: boj za ekzi-
stencijo, boj za nago življenje narodno
absorbiruje v nas najbolj naše duševne
sile; v ta boj smo morali založiti, tako
rekoč, ves svoj narodni kapital. In zato
nam za druge smotre življenja nedostaja
sil — duševnih in gmotnih. A obupavati
na tem ni treba. V kritičnih časih živimo,
to je gotovo. Kolikor bolj nas spoznavajo
naši nasprotniki, toliko bolj se nas boje;
toliko silnejši je njih odpor in po takem
tudi nevarnost večja, da nas zatro. Ne-
varnost je velika, a zruši nas izvestno le
tedaj, ako sami tako hočemo, ako v
svoji strasti postopamo brez-
pametno v trenutkih nevarnosti.

Ako pa postopamo tako, kakor postopajo
pametni ljudje, skrbeti za svojo var-
nost in za svoje življenje; ljudje, ki slu-
šajo rajše svojo pamet nego svojo domi-
sljavo in osebno zavist, po-
tem se nam ni bati ničesar. Le brezpa-
metni ne smemo biti.

V boji za eksistencijo ni razvijanja, ni
popolnjevanja; človek, boreč se za nagi
svoj život, ni da bi stromil po idealih.
Tako je tudi z narodi. Narod, čegar na-
rodno življenje visi tako rekoč na jedni
sami niti — ker ga obkoljajo nasprotniki
od vseh strani —, ne more misliti na na-
predek, ne more misliti na vzhiteno nalogo,
kojo mu je morda zgodovina določila za
bodočnost; ampak vsi njega napori morajo
veljati izključljivo le temu namenu, da si
otme življenje, da odbije, kakor ve in zna,
kombinovani napad od zunaj.

Ako je nastal v sosesčini ogenj, tako,
da je tudi moja hiša v nevarnosti, gotovo
se v tem trenutku ne bodem lotil pometati
in likati po hiši, ampak tekel bom iz hiše,
zbral bom vse svojo družino, da se
skupno postavimo v bran besede: ele-
mentu, da odvrnemo nevarnost, pretečo
našemu imetju. Ali drugi primer.

V hiši živi več bratov, a žive v ne-
slogi. Prepirajo se morda zato, ker oče-
tova oporoka ni tako jasna, kakor bi bilo
želeži v interesu mejebojnega miru in

bratekega sporazumljenja. Kreg, prepir in
očitjanja čuti je slednji večer mej njimi.
Toda nekega večera začujejo se tihotapske
stopinje okoli hiše, skrivnostno šepetanje
pravi nam, da so zunaj ljudje, ki so prišli
se slabimi nameni. Roparji so, ki
so prišli, da odneso, kar se da odnesti,
drugo pa da požgo. Skupna streha prepri-
rajočim se bratom žuga se zrušiti nad nji-
hovimi glavami. Vsi se savejo velike
nevarnosti, ki preti njihovemu domu, nji-
hovemu jedinemu zavetju. Gorje, gorje,
ako razdvojene brate v tem trenutku pre-
vlada strast; gorje: ako bi hoteli v tre-
nutku, ko preti nevarnost njihovemu imetju
in njihovemu življenju, poravnati mej-
sebojne difference, mesto da se skupno
oborože in skupno postavijo v
bran proti skupnemu sovraž-
niku! Le strast, le slobni instinkti člo-
veški morejo človeka tako preslepiti, da
v trenutkih, polnih nevarnosti za lastno
življenje in za lastni dom, more misliti na
malenkostni boj z brati.

Hišo, v kateri bi vladala taka grda
strast, upelil bi izvestno v sosesčini
požar, ali bi jo pa zrušili razbojniki.

Tudi mi Slovenci smo taki bratje, ki
se prepiramo radi lastnih mejebojnih od-
nošajev. Prepotrebno bi bilo seveda, da
se te mejebojne difference poravnajo prej
ko prej. Ali v sosesčini naši gori
na vse strani! To je ogenj, ko-
jega netijo drugorodni nasprot-
niki naši, da bi uničili narodno
poslopje naše. Narodno hišo
obkoljujejo neprijatelji, pri-
pravljajoči se, da jo naskočijo z vso silo
ter podro do tal.

In mi naj bi bili toli brezpametni, da
bi se v trenutku, ko se nevarnost veka
od sekunde do sekunde, ko nam neprija-
telji stoje neposredno pred pragom, ko
trebamo krvavo združene obrambe in ne
bi smeli pogrešati nijedne, tudi najmanjše
sile: da bi se v tem trenutku prepirali
mej seboj in poravnali mejebojne, do-
stokrat malenkostne difference.

Kdor nas tako uči, kdor nam tako
svetuje, ta ni naš prijatelj, kar nam
želi pogubo.

In pri vsem našem kritičnem polo-
ženju je morda najžalostnejša uprav okol-
nost, da so nastali mej nami proroki, ki
tako svetujejo; da so se pojavili mej nami
prepovedniki, trdeči, da nam ne treba ni-
česar drugega, nego boja in raz-
kola. A ne boja proti nasprotni-
kom, ampak prepira mej brati. Uprav
v poslednjih dneh čitali smo vse polno
dokazov o divji strasti teh čudakov in o
neugasnem erdu — vsi tisti, ki se ne
strinjajo z njimi do zadnje pičice, slikajo
se kot klativitezi, brez vesti, brez blagih
čutstev, brez poštenja — do sorodnikov in
bratov, da smo prepričani, da na to stran
je brezvspešna vsaka mirna beseda.

Ali do tebe slavno slovensko ob-
činstvo, ki si se ohranilo zdravo v svo-
jem jedru, da moreš hladnokrvno soditi o
svoji usodi, do tebe se obračam z rodo-
ljubno prošnjo, da se definitivno lo-
diš od tistih, ki hote prepričati mej
brati ter se okleneš onih, ki se nav-
dušeni za skupni boj proti skup-
nemu vnanjemu protivniku. Tega ne sme-
mo dopustiti nikakor, da se nam nad glavo
zruši naš dom, naše zavetje. Boriti se mo-
ramo za svoj "narodni dom" do skrajnih
sil, da narod slovenski po lastni krivdi ne
postane narod-berač, kojemu je ptujec
potisnil v roko palico beraško samo zato,
ker smo sami tako hoteli.

Vsa mi ne tajimo difference mej nami,
in priznamo, če že hočete, da so tu pa
tam precej dalekosežne. Ali zdravi ego-
izem nas uči, da treba najpoprej dovršiti
najnujnejšo, potem še le pride drugo na
vrsto.

Ker pa je nevarnost za narodnost
našo največja, je tudi narodna obramba
najnujnejša.

Združimo se torej za to, kar je naj-
nujnejše; pustimo pa na strani one, ki ni-
majo dobre volje!

PODLISTEK.

Dva leposlovna poskusa.

Spisal Slavoljub Dobrávec.

(Dalje.)

Vsako sredo in soboto pa je bila na
voporedu književnost. To je bil sestanek
najnujnejših slovtvenikov.

Toda, kdo bi samo opazoval, kako
elegančno piše Stritar, kako lepo pripove-
duje Jurčič, kako poje Levstik, kako
Jenko; tudi vsak sam mora poskusiti, da-
li ne tiči v njem kak vrli naslednik tem
našim velmožem. Svoj jezik pravilno in
lepo pisati je sveta dolžnost vsakega za-
vednega Slovenca.

Kmalu jih je napravil Vicko, da so
začeli po uzoru Stritar-Jurčičeve proze
tudi vsak nekaj pisati. Danes je prinesel
kdo napisano dogodbo z lova, v soboto
jo pokazal drugi spis kakega dogodka iz
lastnega življenja. Vsak slovtveni večer
je bilo branje, poprava in sodba vsaj jed-
nega poskusa.

Zabavni večeri so privabili več mla-
dega naraščaja — gospodičen in gospodov.
Seveda je moral pred vstopetjem vsak
zadostiti 1. §. društvenih pravil, namreč
da po štirinajstidnevni vaji za poskušnjo
piše za tisek slovenski. O tem sta potem
razsojevala Vicko in Malec z odobrava-
njem ali ugovarjanjem celega kluba.

Nekega večera je bila zbrana taka
družba v posebni sobi pri županu Malci.
Tu so imeli tudi že precejšno knjižico
samih slovenskih in slovanskih del. V sobi
na stenah so visele podobe iz slovanske
zgodovine: sv. Ciril in Metod, sv. Vlacav,
sv. Mohor, boj na Kosovu, prihod sv. Me-
toda na Moravo, več jugoslovanskih juna-
kov, med njimi isti kraljevič Marko.

Nisi je videl razven slovanske črke
ali podobe. Po starem, menda tudi slovans-
kem stilu je bila nizka soba bokana.
Glavni obok je pridržavala skozi sredo
stanice in gostom nad glavami držela že-
lezna vez. Vsredi je visela na nji svetilka,
pod to je stala okrogla miza, kamor sta
sedela Vicko in Malec. Drugi gostje so se
zbirali okoli bližnjih miz.

Ko je pošel navadni uspeh vsacega

večera, začela se je prosta zabava. Tu je
smel vsakdo razodeti svoje misli in pove-
dati svoje želje. Župan Malec, videč okoli
sebe cvet tržke gospode, prosi besede in
pove, da ga prav veseli, ker se društvo
razvija tako lepo in vzorno. Zunaj brije
ostra burja, narava ne kaže nobene za-
bave, mi smo pa, rekel je, tukaj združeni,
da se vadimo, da likamo svoj materinski
jezik, da nadomestimo to, kar nam v mla-
dosti ni mogla dati — tuja — šola. Še
dva gospoda sta v trgu, katera bi rad videl
v našem krogu, sicer smo tukaj vsi, ko-
likor nas je mogoče združiti. Kdo ve, koga
pogrešamo?

"Kriviča in Dolnič", oglašil se že
bolj letna gospodična Mrakova, županova
svakinja.

— Da, še ta dva moramo pripraviti
v našo družbo. Kdo prevzame to delo?
vpraša Malec.

Nikdo se ne oglašil. Vedeli so namreč
vsi, da sta ta dva nezdržljiva kot ogenj
in slama. Med seboj sta tako skregana —
da si nikdo ne ve zakaj —, da kamor gre
Krivič, tja ne gre Dolnič. To pa tako go-
tovo, kakor gotovo je Krivič prodal svojo

hišo, ki je stala nasproti Dolničevi in so
naselili prav v vnožji pod samim Nano-
som. Dolnič mu je vender še potem na-
sprotoval, kjer in kakor je mogel. Nikomu
se še ni posrečilo razvozlati te nesrečno
uganke.

To je vedel tudi Vicko in zato nasve-
toval, da bi ju bilo treba prej sprijazniti.
Seveda se je poslušalec zdelo to tako
mogoče, kakor če bi kdo pravil, da se po-
ljubujeta Nanos pa Snežnik.

Ker se ni nobeden oglašil prostovoljno,
glasovali so vsi, da prevzame to zadačo
Vicko. Načelnik mu je dal osem dnij
odloga, da pove svoje uspehe.

"Dobro, dobro", aličali so se glasovi,
iz katerih je bilo najbolj razbrati gospo-
dično Mrakovo in Vidčevo. O Mrakovi je
bilo starim ženicam znano, da bi ji ugajal
Dolnič; Vidčeva pa, ki se je tudi že bli-
žala "srpanu", je vse poskusila, da bi do-
bila moža.

Krivič in Dolnič sta bila namreč pri-
letna samca, nekoliko osivela sicer, za to
pa bolj petična kot deset tržkih golobrad-
cev, kar je postarnim nevestam poglavito
svojstvo. (Dalje prih.)

Iz govora dež. posl. gosp. Ivana Hribarja.

pri proračunski debati v V. seji dež. zbora
kranjskega dne 28. septembra 1892.

Zares hvaležni moramo biti deželnemu poslanu kranjskemu, g. Ivanu Hribarju, da se vsako leto oglašajo povodom proračunske debate ter premetri kritičnim odesom ne le gospodarske in politične odnose dežele Kranjske, ampak politični položaj vsega naroda slovenskega. Gosp. poslanec kaže s tem leto za leto, da ima pravi zmisel za to, kar naglašamo mi vedno in brez česar ne dospemo nikdar do pravega ugleda — da ima zmisel za celokupnost naroda slovenskega.

Tako je storil gospod posl. Ivan Hribar tudi letos. Oglašil se je dne 28. septembra t. l., da se potoži mej drugim tudi na krivice, ki se dogajajo primorakim Slovincem. A mi smo mu hvaležni na tem. Vsega govora Hribarjevega ne moremo ponataniti, pač pa hočemo podati našim častitim čitateljem nekoliko odlomkov iz tega govora, ki se dostajajo postopanja vlade nasproti opravičenim zahtevam Slovincem in ki se dostajajo postopanja poštnega ravnateljstva tržaškega, odnosno nekaterih njega organov.

Gosp. Hribar je rekel med drugim: Gospoda moja! Ako se sicer ozrem po političnem življenju našem, vidim, da se od časa, ko smo se tukaj o proračunski debati prvič pritoževali o krivicah, ki se nam gode v narodnem oziru, razmere čisto nič niso izpremenile na bolje. Vlada, ki bi imela paziti na izvrševanje zakonov o ravnopravnosti vseh narodov, prezira tiste zakone nasproti nam Slovincem s največjo doslednostjo.

Trinajst let, če se ne motim, je preteklo, odkar imamo za krmilu grofa Taaffe, onega ministra, ki je početkom svojega vladanja izjavil slovesno, da hoče jednako pravičen biti vsem narodom avstrijskim — in v koliko se je pri nas uresničila slovesna ta njegova obljuba? Mi Slovenci krvavo malo vemo o tej jednaki pravičnosti nasproti vsem narodnostim! Vemo samo to, da so od tistega časa razmere za nas postale nekoliko znošnejše, ker grof Taaffe naravnost ne pove, na ima iste velikomanske namene, kakor so jih imeli drugi nemški ministri pred njim. Sicer pa so ostale tendence vladine ravno tako nemške za Taaffejevega vladanja, kakor so bile za Auerperga in ravno tako se je vladalo takrat, kakor se vlada sedaj za trojne zveze, od katere si vsaj jaz nič dobrega ne pričakujem za Avstrijo.

Glejte, gospoda moja, tako hoče vlada cepiti slovanske rodove med saboj, da bi se svoje skupnosti ne zavedali in zaradi tega ni čuda, ako se v Avstriji dogajajo jako neverjetne stvari, kakoršnih jedna je tudi ta, da se vlada tako močno zanima za Nemce na Češkem, prav nič pa za Slovence na Češkem, Moravskem in Šleskem in ako hoče z vso silo dognati spravo, od katere bi Nemci imeli prid, Slovani pa škodo. In gospoda moja, na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vidimo, da vlada prav nič ne misli slovanskim manjšinam na ljubo na tako spravo, kakor na Češkem nemški manjšini na ljubo, vidimo, da ista tendenca vladina, katera se nam pojavlja v vsej zgodovini avstrijski, tendenca ponemčevanja, obstoji še dandanes in da vključ članu 19. drž. osnovnega zakona, kateri za nas eksistuje samo formalno, vlada fakično neče izpeljati ravnopravnosti nasproti Slovanom.

Jaz obžalujem to iz dna svojega srca, ker sem stalnega prepričanja, da Avstrija, dokler bode tako ravnala s svojimi državljanji slovanskega rodu, ne more biti in ne bode nikdar tako mogočna, da bi zapovedovala v svetovnem koncertu, kar bi lahko, ako bi arečne in zadovoljne storila svoje narode.

Ker že govorim o tem, kako se v avstrijski državi protežuje nemški življenjski nasproti nam Slovanom, dovoljeno mi bodi,

da se nekoliko še ozrem na razmerje Slovanov nasproti neki drugi narodnosti, o katerem sem govoril tudi že prejšnja leta. Že večkrat sem imel priliko poudarjati, da Avstrija protežuje vsak narod poprej nego nas Slovence in to nam kaže zlasti razmerje z laškimi življenjem, katero nas zanima tembolj, ker so nam Lahi bližnji sosedje in ker občutimo njihovega gospodstva trdo pest, katero jim vlada pomaga vzdigovati in vihteti nad nami, jako britko.

Glede laškega življa moram konstatovati, da v Trstu, kjer se govore in kjer vsak dan lahko čitate v laških časnikih skrajno predrzne in razžaljive besede o naši prejasni vladajoči hiši — v Trstu, kjer skoro vsi laški časniki brez izjeme prinašajo na prvem mestu poročila iz Italije, iz Rima, — kjer časniki na prvem mestu prinašajo poročila o laškem vladajočem domu, da tam vlada s skrajno brezobzirnostjo podpira in protežuje laški življenjski nasproti onemu življu, ki si je na obalah jadranskega morja za Avstrijo pridobil silno velikih zaslug, nasproti slovanskemu življu, ki je velikega pomena za Avstrijo in katerega bode jedenkrat v odločilnem trenutku Avstrija silno silno potrebovala.

Gospoda moja! Poglejmo, kako se godi v Istri. Cesaraki namestnik v Trstu, mesto da bi gledal na to, da se pri volitvah varuje pravica tudi nasproti Slovanom, mesto da bi skrbel, da nahajajo leto zaslonbo v zakonih, kakor Italijani, postavlja se odločno na stran italijanskega življa in pošilja k volitvam komisarje, ki zavražajo Slovence v volilni svobodi in ki ljudi dražijo, kakor z namenom, da bi prišlo do krvavih izgrediv. In ko je vendar mirna zavest in vtrajnost slovanskega življa prevladala — kaj se je zgodilo? Mesto da bi se bili kaznovali državni uradniki, ki so imeli na vesti, ako bi prišlo do krvavih izgrediv, kaznovali so onega moža, ki je največ storil za pomirjenje duhov, odpustili so profesorja Spindiča iz službe.

In, gospoda moja! v Trstu — poglejte kako se moramo tam boriti za slovanske šole, za pouk v materinem jeziku: pravi križev pot je to! Družba sv. Cirila in Metoda je osnovala slovanske šole, ki je letos odprla V. razred. Ta šola je tako prenapolnjena, da se morajo otroci odklanjati in vendar so prostori dokaj veliki. Vlada vse to vidi, pa ne stori ničesar, ko se mestni zbor tržaški nekako norčuje iz starišev, ki prosijo slovanskih šol. Tu vlada ničesar ne stori. Kako bi tudi? Vsaj je to tista vlada, ki je mirno gledala, ko je deželni zbor tržaški z nekako ironijo odklonil v tretjem branji njeno predlogo o nadzorovanju šol.

Gospoda moja, ali ni to politika, ki je obžalovanja vredna? Ako se bode politika avstrijske vlade gledé Nemcev kedaj maščevala, maščevalo se bode tembolj, da daje vlada elementu, kateri nikdar za Avstrijo ni gojil prijaznih čutil, pač pa gojil državi nasprotne želje, takemu elementu vso moč proti slovanskemu narodu, ki je vedno zvest bil Avstriji.

Istotako, kakor na obalah adrijskega morja, godi se nam Slovincem tudi drugod, toda o teh stvarih sem že večkrat imel priliko govoriti in zaradi tega naj danes samo pokažem na veliko nevarnost, ki nam preti, ako nismo složni. Jaz pravim, da nam preti velika nevarnost in mislim, da ni nobenega med nami, ki so ga poslali slovanski volilci v to zbornico, ki ne bi spoznal te nevarnosti. In vendar moram v svoje obžalovanje opazovati, da se je pri nas v poslednjem času začela porajati neka stranka, ki je postavila narodnost na drugo mesto in odločno izjavlja, da narodnost ni prva stvar, da boj za slovanski jezik ni tako hud nego boj za vero, katere nikdar napadali nismo.

Dovolite mi pa, gospoda, da se z nekoliko besedami ozrem na neko drugo stvar. Ako imamo v Avstriji kak urad, o katerem moremo reči, da je zares dober

in uzoren, smemo to reči o naši pošti in o telegrafu. Jaz sem mnogo potoval po vnanjih deželah in reči moram, da še nikjer nisem našel, da bi bil poštni in telegrafski urad tako uzorno funkcionoval nego v naši državi. To pričalo moram dati poštni upravi, tembolj, ker smo videli v Ljubljani, da pošta doslej ni dajala nobenega uzroka do pritožb. V poslednjem času pa je začel pihljati nek čuden veter iz Trsta. Ne vem, ali je to reakcija na moj lanski govor, v katerem sem v tej visoki zbornici kazal na razne nedostatke pri pošti, ali to vem, da tako ravnanje, kakor je sedaj opažamo pri poštne ravnateljstvu v Trstu, ne bode povzročilo zanesljivosti pošte, temveč nasprotno. Mnogo uradnikov se je iz naših krajev premestilo v Trst in mesto njih prihajajo drugi iz Trsta k nam, ki pa ne razumejo slovanskega jezika. Na pošti v Ljubljani vem za uradnika, ki silno slabo lomi nemščino in ki se je, prišedši v Ljubljano, čudom začudil, ko je čul, da se govori tu razun nemščine tudi drugi jezik, ki se imenuje slovanski. (Veselo!) Taki močje se v poslednjem času pošiljajo k nam na pošto in potem naj se pričakuje, da bodo mogli občevati s slovanskimi strankami, ne da bi služba morala trpeti.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Delegacije. Dne 2. oktobra je v proračunskem odesku govoril delegat Eim, da označi stališče mladočeskih delegatov. Naglašal je, da se ves česki narod, ne glede na stranko, in ne iz predsodkov proti Nemčiji in Italiji, z največjim nesaupanjem upira trojni zvezi in da gleda orijentno politiko z veliko skrbjo, ker je valed te naspotatvo mej Avstrijo in Rusijo vedno večje. Ta nesaupnost českega in tudi slovanskih narodov rase valed vedno večjih bremen v vojaške svrhe. Navale velikim našim žrtvam so vojne sile francosko-ruske dosti večje in narodi v naši monarhiji se ne morejo iznebiti strahu, da je Avstrija v orijentu orodje Nemčije. Bosna in Hercegovina nista ojačila strateške, diplomatske in politične veljave monarhije.

Govoreč potem o zvezi z Nemčijo, vprašal je delegat Eim, ali sta tudi Bosna in Hercegovina v varstvu zveze? Če bi bila avstrijska politika radi balkanskih svojih interesov primorana ofenzivno nastopiti, ali jej mora Nemčija z vsemi silami pomagati? Vprašanje je torej, kdaj je zmatrati Avstrijo kot napadeno od Rusije? Da se ta stvar pojasi, treba, da se popolnoma razglase zvezne pogodbe. Koliko je pogodb z Italijo in katere obljube je storila Avstrija Italiji? Važno je tudi vedeti, kako sodi vlada politično krizo v Srbiji in kaj je s trgovinsko pogodbo.

To bi bil zmisel vprašanj delegata Eima. Ta vprašanja so zadela prav neprijetno Poljake, Nemce in ministra vnanjih zadev, grofa Kalnokyja, Plener in Jaworski sta se takoj razvnela za zvezo z Nemčijo in Italijo. Grof Kalnoky je pa odgovoril, da inventne tajne zadeve ni smeti razpravljati niti v odeskih in se morejo pojasniti le strogu zaupno. Želji gosp. Eima torej ni možno vstreči. G. minister označuje postopanje Eimovo kot škodljivo interesom monarhije. Pogodba z Nemčijo je odkrita brez vsake tajne klavzule, pogodbe z Italijo pa ni smeti objaviti, ker se je dogovorila tajnost.

G. minister je zaključil: Politične zveze sezidane so na temelju globokih političnih motivov in interesov in zategadelj jih ne morejo motiti po nekaterih državah dogodivše se -premembe zistoma. Tako se je pokazalo v Romuniji, Srbiji, Italiji in v Angliji. Tudi v orijentu se

razmere boljšajo. Naša želja je le ta, da se balkanske države samostavno konsolidujejo na temelju pogodb. Političnih komplikacij (sporov) se ni bati v bližnji bodočnosti.

DOPISI.

Iz Ajdovščine 6. oktobra [Izv. dop.] — (40 letni jubilej). — Čast, komur čast! Plapolče zastave raz poslopja predilne tovarne v Ajdovščini in raz stanovanje g. voditelja imenovane tovarne, blagorodnega gospoda Henr. Höhn-a, znanjale so dne 1. oktobra že od daleč, da se vrši tamkaj nekaj slavnostnega. In zares ta slavnostni dan ostane zabeležen z slatimi črkami v kroniki Ajdovske tovarne. Ta dan slavil se je namreč 40 letni jubilej tamošnjega voditelja g. H. Höhn-a. Ne bodem našteval velikih in nevenljivih zaslug, katere si je stekel povsod priljubljeni g. vodja v teku 40 let za povzdigo in korist njemu izročene tovarne, kajti obče je znano, da si je Ajdovska tovarna za časa njegovega voditeljstva valed njegove poštvovalnosti, truda in znanosti pridobila svetovno, slavno, znano ime.

Kakor skrbi dober, vesten oče za svojo družino, tako skrbi g. voditelj za njemu podložne delavce, kateri ga tudi ljubijo in spoštujejo kakor svojega očeta. Zbog svoje vzgledne natančnosti in odkritosrčnosti ter svojega pravicoljubja uživa g. voditelj vsestransko spoštovanje in zapužanje, in ni ga v okolici človeka, kateri ne bi visoko cenil in spoštoval uzornega, jekleno-značajnega, nepristranskega gospoda.

Da pokažemo zavedni Vipavci, kako znaže ceniti take močje, kateri so si po svojem neumornem delovanju pridobili nevenljive zaslug za blagor in prospeh ljudstva, imenovala je glavna občina Vipavska g. voditelja H. Höhn-a soglasno svojim častnim občanom, in mu dotično krasno diploma ravno na njegov jubilejni dan po deputaciji izročiti izvolila.

Tudi tovarniški delavci niso zaostali, da ne bi svojemu priljubljenemu g. vodju na ta znameniti slavnostni dan izkazali najtopleje simpatije in spoštovanje, katero gojijo do njega, kajti precej po njegovem vetopu v direkcijsko pisarno, prišli so se mu poklonit v imenu tovarniških delavcev dotični nadpazniki, in mu čestitali k njegovemu 40 letnemu jubileju z najprišernejim voščilom, da bi Vsegamogočni dal mu še dolgo, dolgo vrsto let doživeti, in ga obdaril s svojimi darovi, da bi mogel izročeno vodstvo izvrševati v prid in korist vlastiteljem tovarne, in blagor ljudstva.

Vrhunec slavnosti 40 letnega jubileja pa se je izvršil istega dne zvečer. Hvaležni delavci priredili so namreč svojemu vodju velikansko baklado. Bil je res lep, slikovit pogled.

Pred stanovanjem g. jubilanta razvrstili so se nosilci bakelj v polkrog in v sredo stopili so znani pevo iz Šturje, večinoma tovarniški delavci. Pevo so izvršili, kakor navadno, tudi ta dan prav častno nalogo svojo, in peli so vse točke prav krepko in precizno.

Splošna navdušenost nadvladala je mej zbrano množico, ko je precej po prvi pesmi iz svojega stanovanja stopil g. jubilant, spremljan po svoji blagi soprogi in drugi odlični družbi. In ko je po dovršeni drugi točki g. Dietz nagovoril g. jubilanta v imenu vseh tovarniških delavcev, in omenjal med drugim, da najudaneje zbrani tovarniški delavci niso blagemu jubilantu prinesli nikakega dragecenega daru, nikakih biserov, pač pa so prinesli drugi dar, kateri bode njegovemu blagemu srcu gotovo bolj mil in drag, namreč zagotovilo največje ljubezni, zvestobe, udanosti in neomejenega spoštovanja do njega in cele njegove blage obitelji, — zalesketala je svetla solza v očeh jubilantovih, ko je videl, koliko ljubezni in spoštovanja vživa pri svojih podložnih.

Gromoviti in burni „živio“ klici, spremiljani s pokanjem topičev, odmevali so po končanem govoru, in splošna navdušenost je zavladovala, ko se je g. jubilar s laškavimi besedami zahvalil na prisrčni ovaciji, in veselju, s katero so ga razveselili vedno mu dragi delavci.

Po dovršenem vsprejemu podal se je spreved zopet v Šturje v gostilno g. Šapla, kjer so vrli pevci razveseljevali zbrano množico lepim petjem, in so se vršile navdušene napitnice na g. jubilanta in slovenski narod.

Drugi dan v nedeljo povabil je g. jubilar k obedu poleg drugih odličnih oseb, tudi 3 stare delavce, kateri delajo že celih 40 let v tovarni, in tako je pokazal g. jubilar svoje blago srce, ki zna ceniti in poštovati zaslužne delavske moči.

Tebi pa, blagorodni gosp. jubilar, kličem še enkrat: Vstrajaj na svojem mestu, deluj dalje, hodi po dosednji poti, in zagotovljen bodi: simpatije naših in vseh poštenomislečih src. Te bodo vedno spremljale povsodi.

Različne vesti.

Tržaški mestni svet ima pred seboj svojo sejo. Odobrili so se računi za leto 1891. mestne ubožnice in delavnic za zapuščene otroke. Magistrat se je pooblastil vsprejeti ustanovo pok. Helene Okern roj. Cosneck. Potem so obravnavali o predlogu, da se občinska doklada na davek od stanarine za poslopja po okolici poviša na 17 odst. do konca leta 1896. Svetovalec dr. Sancin se je protivil temu predlogu, naglašajoč bedno stanje okoličanov. Svetovalec R. Luzzattu se zdi Sancinova opozicija neosnovana, češ, da je ta naredba postavna in opravičena. Dr. Sancin se oglasi zopet ter ostaja pri tem, kar je rekel. Poročevalec, asesor Verneda pobija seveda tudi dr. Sancina. Slednjči se je vsprejel predlog z veliko večino.

„Za Rusijo“ Slovenci smo res nesrečni ljudje: naj se uležemo na trebuh ali pa vznak, „panslavizem“ gleda vsejedno iz nas. Ako gremo na volišče, smo panslavisti; ako iščemo pri oblastih v svojem jeziku svojih pravic, smo zopet panslavisti; ako pa se v kaki strogo gospodarski zadevi se slovensko ulogo oglašimo pri mestnem magistratu, pravijo nam naravnost, da delamo „za Rusijo“. Ne smejte se, ni šala! Pred par dnevi ušlo je konsumno društvo rojansko pri mestnem magistratu slovensko ulogo — poslovni jezik temu društvu je namreč izključljivo slovensk — a bilo je toli postrežljivo in uljudno, da je priložilo tudi italjanek prevod. Ulogo je izročil g. asesorju Articu jeden odbornikov osebno. A kako je osupnilo tega poslednjega, ko je g. asesor zarežal nad njim: „Tu je italjanščina občevalni jezik, kaj treba tu politike; vi delate za Rusijo in še svojo vero boste izgubili!“

Torej ste čuli! Kdor ljubi svoj materini jezik, kojega okoličani govore od pradavnih časov, ta dela za Rusijo, je torej veleizdajec!!!

Take krivične napade moramo pozirati mi Slovenci, ako smo toli drzni, da zahtevamo za se ustavne pravice; tako nas sumničijo, ako zahtevamo to, kar je jasno izraženo v §. XIX. temeljnih zakonov.

Tudi ne glede na vse to, bile so opazke g. asesorja povsem neumestne, kajti njegova dolžnost je le ta, da reši ulogo — tako ali pa tako.

V resen prevdarek. Znana je prisrčna želja naših Italijanov, da bi se v Trstu osnovalo italijansko sveučilišče. Če se pa to ne da doseči, hoteli bi, da so diplomirani italijanski sveučiliščarji tudi za našo državo. Mi Slovani se moramo najodločnejše upirati tej poslednji zahtevi tako z narodnega, kolikor z državnega stališča, kajti pomisliti nam je, kako elementi bi zaseli potem vse javne službe

meji: elementi, nasičeni iredentakimi čustvi in veleizdajskim duhom. V dokaz za našo trditve ne treba poseči Bog ve kako daleč, ampak pred sabo ga imamo: mej štiri iredentovci, koje so nedavno pripravili radi metanja petarda, so kar trije mladiči, ki se šolajo na univerzah italijanskih. To je žalosten, svaričen vzgled, kojega naj ima vlada vsikdar pred očmi, kadar se jej je baviti s aspiracijami naših Italijanov. — Taki elementi naj bi zaseli mej nami javna mesta? Še tega bi se manjkalo!

„Magistrat ne dopušča“. Iz Rojana se nam piše pod tem naslovom:

Gospod urednik, čujte, kako smešni so včasih nekateri organi v svoji preveliki navdušenosti v spolnjevanji želji tržaškega magistrata. V prvi vrsti teh želja je seveda ona, da bi se kolikor možno polnile italijanske paralele po okolici. A uprav v tem obziru menda uspehi ne odgovarjajo željam gospode. Iz različnih pojavov smemo sklepati to. Nekega dne sreča na pr. voditelj naše šole rojanske, g. Klemenčič, nekega starega uglednega in po golobje krotkega moža ter ga prime dokaj resno: „Kako to, g. N. N., da so vsi vaši vnuki upisani v slovenske razrede? To ni prav, to je sramotno; magistrat ne dopušča tega“. Starček je odgovoril na to čisto jednostavno, da otroci imajo svoje stariše, koji naj odgovarjajo za vse.

Mi pripomnimo le par besedi. Je-li in kolika sramota to, da otroci zahajajo v slovenske razrede, to v rassodbo prepustimo drage volje vsakemu človeku, ki si je ohranil toliko samostajnosti, da sme misliti in govoriti, kakor mu vleva lastno prepričanje. Protestingati pa moramo najsvetaneje proti širjenju nazorov, kakor da bi imel magistrat kaj „dopuščati“ ali „pripovedovati“, ker pri naših razmerah moramo skrbno varovati pravico starišev za določitev, v katero šolo naj se upiše otrok.

Posnemanje vredne. Preč. Rojanski g. župnik, obiskavi te dni novi otroški vet „Družbe sv. Cirila in Metoda“, na Greti daroval je 5 gld. v korist dotičnih otročičev. Dal Bog še mnogo posnemalcev g. župniku — v korist te prevažne in najnovjeje trdnjave naše!

Za družbo sv. Cirila in Metoda. osiroma za otroški vrt v Rojanu in na Greti, nabrali so tarokarji v Radomljah na Goronjskem dne 16. septembra 5 gld. Gosp. Ivan Resman daroval 1 gld., N. N. 1 gld.

„Spomini na znamenite možje slovenske“, katere smo bili priobčevali v podlistku, išli so v posebnem ponatisku. Ker je predavatelj svoje „berilo“ med tiskanjem še izdatno popravil, opilil in pomnožil, nastala je prav lična knjižica; žal! da jih je preskromni naš listkar dal ponatisniti premajhno število, češ, zgolj za svoje prijatelje in somišljenike, kajti naročniki so se oglašali že takoj s početka od vseh strani in je knjižica malodane že vsa razprodana. Morda nam g. V. Holz kedaj podá abrane vse svoje „spomine“.

Oatra, a pravična sodba. „Naša Sloga“ piše v svoji številki z dne 29. septembra nastopno o umrlem znanem tajniku Pomjanskem: Resnica je, pokojnik se je boril proti svojemu lastnemu narodu z vsemi onimi peklenškimi sredstvi, kojih se poslužujejo istrski Italijani proti našemu narodu. Bil je draovit, brezobziren in vztrajen in ni miroval, dokler ni uničil povsem nekdanj ugledne občine Pomjanske. Podpiran po koperskih volilskih trgovcih z besedo in denarjem, delal je neutrudljivo v propast omenjene občine in svojega naroda. Njemu gre vse zaslug, da je občina Pomjanska najzapuščenjša in najnesrečnejša občina Istre. Da, pokojnega Scherianza smejo občinarji Pomjanski imenovati svojim največjim neprijateljem in upropastiteljem, in le nemili smrti morajo se zahvaliti, da jih je osvobodila tega človeka. Občina Pomjanska

se oddahnil iz globine, kajti odvalil se jej je ogromen kamen raz bolna prsa.

Pokojni Scherianz upotrebil je v svojem življenju vse svoje sile v zadržje svojega naroda. Za svoje čine naj odgovarja Vsevišnjemu, koji mu bodi milostljiv!

Zlata maša. Iz Tolmina se nam piše: V četrtek dne 29. septembra o poludne začeli so pokati topiči, slovesno zvonjenje naznanjalo je veliko slovesnost. Slavnost vršila se je preteklo nedeljo prav sijajno vzhic neugodnemu vremenu. V soboto večer zbral se je na dvorišči občinske hiše oddelek tukajšnjih veteranov pod vodstvom poveljnika, gosp. Antona Devetaka, z baklami in godbo. Tem pridružili so se tukajšnji tržani, rokodelsko bralno društvo, združeno pevskim zborom.

Ko odbije 7. ura, zadoneli so godbe glasi in zbrano ljudstvo začelo je korakati k hiši slavljenca, zlatomašnika gospoda Karla Pencin-a. Tu je godba zasvirala nekoliko komadov a 28 izurjenih pevcev polo je prav ganljivo. Med tem je stopil slavljenec med ljudstvo ter se ganljivo zahvalil navzoči večini veteranov, tržanov in celi farni občini.

Potem so sledili pozdravi gosp. slavljenca po deputacijah; in sicer so pozdravili: v ime veteranskega društva gg. povelj. Anton Devetak, stotnik pl. Premerstein in nadporočnik Andrej Vertovec; v ime rokodelskega bralnega društva, družnega pevskim zborom, gosp. predsednik Aug. Berlot, in odbornika Josip Pagon in Janez Oblesček. Narodne čitalnice ni nihče zastopal, da-si je gosp. slavljenec eden najstarejših udov. Da se narodna čitalnica niti za take slavnosti ni ne briga, tega kriv je gotovo nemarni odbor, kateremu ni drugega mari, nego da priredi s par prihranjenimi groši tu pa tam kak ples, in še to le v ta namen, da ugodí kakemu goriškemu lahončku.

V nedeljo zbralo se je lepo število duhovščine v hiši zlatomašnika, od koder so se po 10. uri pomikali v farno cerkev; med gosp. duhovniki bila sta prisotna gosp. kanonika Sedej z Dunaja in Gabrieljčič iz Gorice; poslednji imel je v farni cerkvi nedeljsko prepoved in lep slavnostni govor. Po sv. maši spremljala je vsa prisotna duhovščina gosp. zlatomašnika do njegove hiše. Tu sta ga pozdravila županstvo, na čelu mu gg. župan Ludovik Cazafora, in deputacija veteranskega društva, katere mu je izročila častni diplom. Potem je bil v hiši zlatomašnika slavnostni obed; pri obedu je bilo 92 oseb, med temi gosp. uradniki, nekateri tržani pevske zbor in drugi. Tu so se vrstile napitnice za napitnico. Najprvo napil je g. zlatomašnik papežu in presvitlemu cesarju; potem pa vladni konceptist Osti gosp. zlatomašniku. C. kr. okrajni glavar gosp. grof Marenzi je bil zadržan in se ni mogel udeležiti slavnostnega obeda.

V ponedeljek, dne 3. t. m., je bil občni zbor cecilijanskega društva. Gg. duhovnikov bilo je nad 30 pričujočih; ob 10 uri daroval je predstavitelji g. dr. Sedej slovesno sv. mašo, pri kateri so peli pevci iz Šebrelj in so St. Vidkegore pod vodstvom skladatelja Laharnerja so St. Vidskegore; peli so izvrstno pri sv. maši, kakor tudi pri skupnem obedu pri gosp. Oskarju.

Tolminci smejo biti ponosni na te imenitne slavnosti. Gospodu zlatomašniku Karolu Pencinu dal Bog, da bi v miru užival zasluženi pokoj ter da bi doživel mej nami dijamantno sv. mašo v zdravju in veselju.

Polževa pošta. Pod tem naslovom se nam piše: Dne 1. oktobra t. l. odposlali sti dve pismi iz Podređe na Spodnjem Štajerskem. V Trst sti dospeli pa dne 4. oktobra. Pismi bi bili morali dospeti v Trst že drugi dan oktobra, ne pa dva dni pozneje. Naglašati moramo posebno da sti se pismi izročili lastnoročno g. uradniku v Podređu.

Za knjižico pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah so darovali nadalje ti le gospodje: Podgornik Fran voč cerkvenih

pesni, Šeuka Anton 1 letnik „Slovana“ (1894), Pertot Ferdinand Antonov „Dom in Svet“ 1. 1890 in dva zvezka Erjavčevih zbranih spisov. A. F. v B. 10, Pertot Josip Andrejev 7 in Šeuka Fran 1 knjigo. V imena odbora „Adrije“ izreka se imenovanim gospodom tem potem najtoplejša zahvala.

Družba sv. Mohorja razpošila te dni svojim udom za l. 1893. izdane knjige. — Družabniki dobe nastopne knjige: Šmarnice naše ljube Gospé presvetege arca. Spisal Janez Volčič. — Jeruzalemski romar. Opisovanje sveto dežele iz svetih krajev. Spisal dr. Francšek Lampe. — Naše škodljive rastline v podobi in besedi. Opisal Martin Cilenšek. — Domači zdravnik po naukih in izkušnjah župnika Kneippa. Za vsake danje potrebe našega ljudstva sestavil Valentin Podgorc. Slovenske Večernice, 46 zvezek. Koledar za l. 1893., v katerem so razen koledarja, imeniki članov in društvenih vesti natieneni še razni sestavki. Družba imela je letos 57.703 družabnikov, torej število, na katero smo biti ponosni.

C. kr. železniško prometno vodstvo v Trstu nam naznanja, da se je s 1. dnem oktobra 1892 odprla postajica „Novaki“, pri stražarici št. 43, mej postajama Cerovlje in Pazin (na državni železnici istrski) za osebni promet in prtljago.

Iz te postajice bodo po potrebi odhajali vlaki: proti Pulju:

vlak št. 13	ob 7.08	predp.
„ „ 15	„ 11.09	„
„ „ 17	„ 7.16	zvečer;

proti Divači:

vlak št. 18	ob 8.57	predp.
„ „ 14	„ 3.51	„
„ „ 16	„ 7.01	zvečer.

Vozni listi se dobivajo in prtljaga se vsprejema pri stražarici št. 43.

Vojaška kontrola za c. kr. brambo se začne dne 25. oktobra t. l. ter traja zaporedoma po začasnih črkah 5 dni.

Nov denar. V par tednih začne so kovati na Dunaju nov denar. Začelo se boče pred vsem z denarjem iz nikla. Komadi od 20 vinarjev za poskušnjo so se že kovali ter ugajajo. Še pred koncem tega meseca začelo se boče s kovanjem komadov po 20 kron v zlatu. Konečno se boče naredil tudi denar v srebru — krone, koje morajo nekda biti dogotovljene še pred koncem tekočega leta. Bronen drobiž se boče koval pozneje. Za prihodnje novo leto dobimo torej vsi — krone. —

Porotno sodišče. Včeraj so obsodili v smrt na vislicah onega Janeza Starca iz Kontovelja, ki je pred kakimi 4 meseci umoril svojo ljubico. Obsodili so ga tudi radi tatvine, vprašanje radi težke tolesne poškodbe so pa porotniki zanikali. Žalostno, da je mej našim ljudstvom še kaj takega mogoče.

„Dom in Svet“. Št. 10. prinaša sledečo vsebino: 1. Jurij Šubic. Spisal I. 2. Na razpotju. Zložil A. C. Slavin. 3. Diabolus vagabundus. (Peklenšček Potopšček) Kratkočasnica. Po narodnih pripovedkah spisal Anton Hribar. 4. Zmota in povrat. Povest. — Spisal Iv. Š. 5. Materino pismo. Zložil M. O. 6. Očetaova tajnost. Povest. — Spisal Slavoljub Dobrávec. 7. O Sibilih. Studija. — Spisal dr. Josip Lósar. 8. Histrvo pa Slovenci. Književno-povestniška črtica. — Spisal Andrej Fekonja. 9. Angelj varuh novomašniku. Zložil Fr. Krek. 10. Slostvo. 11. Razne stvari.

75.000 gld. je glavni dobiček 50 novčene loterije. Žrebanje 15. oktobra.

Bratje Sokoli!

Ker so določeni dnevi tudi za starejše telovadce, naprošeni so vsi oni, kateri bi radi v tem oddelku telovadili, da se prijavo najdaljše do srede pri učitelju telovadbe, kateri je vsaki ponedeljek, sredo in petek od 7½ do 8½ v telovadnici, Via Coroneo št. 17.

Vsi člani se opozarjajo, da so vsako nedeljo ob 8. uri zvečer plesne vaje v Mallyjevi dvorani. ODBOR.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Prodajalnica in zaloga jestvin

„Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročnim v ulici Belvedere št. 3., bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežele. 6-104

Andrej Kalan, čevljar v ulici Caserma, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. — Najeleganterje ter solidno delo in točna postrežba. Cl.

Ernest Pegan (naslednik A. Pipana) na ogli Via Torrente in Ponte della Fabra, priporoča svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svojo bogato zalogo kolonijalnega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla. Cl.

Karol Colja, žganjarija in tobakarna v ulici Via Arcata, nasproti hle Cacia, prodaja domače žganje vsake vrste in siropove pišče, „pasareto“ in sitone. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

Vekoslav Moder, pekovi mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slaščic, čokolade, vseh vrst moka itd. po najnižjih cenah. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Ceclia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskarice. Cl.

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočvarja, Via Barriera veechia št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočivje, fino moravsko maslo itd. Cl.

Ivan Kanobel, nasproti velike vojake, nize, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošilja tudi na debelo v množinah od 5 kil. naprej po najnižji ceni. Cl.

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarna „Fabria“, priporoča se Slovencom v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza della Caserma št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po ugodnih cenah. Imamo na prodaj knjigo „Kmetijsko berilo“ za nadaljevalne tečaje in gospodarjem v pouk. Mehko vezana stane 45 kr., trdo vezana 65 s poštino vred. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjem (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso)). Po dvakrat na dan frišno opremo mleko po 12 kr. liter neposredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana. Na zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter, toda le v množini najmanj 25 litrov. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserma“, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Anton Godnig, via Nuova nasproti lekarni Zanetti-a priporoča svojo veliko zalogo kave, olja, riža, slaščic in raznih domačih pridelkov. — Cene so neverjetno nizke, postrežba je vestna in nagla. 23-24

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in aznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Pivarna Lavrenčič Via Rossetti nasproti lekarni Leitenburg priporočuje svojo izborna latska vina čistim družinam po najnižji ceni 28 kr. liter, v stanovanje postavljen; manje naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo. Čistim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo in izborna kuhinja ter dobra latska kapljica. 10-25

Ivan Prelog priporoča svojo trgovino v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Molin a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. C.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Ivan Umek, čevljarški mojster, Via Rossetti magna št. 6. priporoča se slavnemu občinstvu v vsa v njega stroko s, adajoča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba — nizke cene.

Jakob Janež tapetar via Stadion št. 10 na dvorišču priporoča se slavnemu občinstvu za vsakovrstna tapetar-kadela, kakor zof, madrace, naslanjače itd. Zagotovi točno in hitro postrežbo po jako nizki ceni.

Gostilna „Al Gallo d'oro“ via Ghega, toči izvrstna latska in furlanska vina ter ima prav dobro kuhinjo. Oddaja tudi vina na debelo v sodčkih od 28 litrov naprej in sicer furlansko po 28 kr. liter, istrsko po 32 kr. liter. Razpošilja tudi istrsko vino na zunan in sicer loko štacijon Trst po 23 gld. hektoliter; ne da bi imel naročevalec kake druge stroške. Vnanjim gostilničarjem se priporoča za naročila Cevacloh. 51-87

Josip Urbančič, na vogalu ulice Via Torrente in Via St. Francesco priporoča vseh vrst žganja na drobno in debelo. — Pristna tukajšnja in vnanja vina v boteljah. — Suho meso, kranjske klobase, sir, slaščice itd. 38-48

Ivan Valenčič, Via nuova št. 39, prodaja vako vrsto manufakturnega blaga. Blago se dobiva iz prvih avstrijskih tovarn. Cene nizke. 49-86

Živic in družb.

(Schivitz & Comp.) v TRSTU, ulica Zonta štev. 5, priporočajo svoje mline in stiskalnice ali preše za napravo vina, pumpe, cevi, slamoreznice itd. — izdelujejo vodovode, tvornice, mline in drugo.

Gostilna s prenočišči „Alla Nuova Abbodanza“ Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chionza najuvednejša lega v Trstu.)

Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi jedili do 2 ur popolnosti. Izvrstna namizna in desertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se priporočam blagovoljni naklonjenosti slavnemu občinstvu. 104-9 P. Favero.

DROGERIJA na debelo in drobno **G. B. ANGELI** 104-28 TRST 12-12

Corso, Piazza della Legna št. 1. Odlikovana tovarna čopičev. Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelok. Lak za kočije, z Angleskega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode. **MINERALNE VODE** iz najbolj znanih vrelcev kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

VINSKIM KUPCEM IN GOSTILNIČARJEM

se priporoča podpisani najiskreneje, zagotavljač vestno poslovanje pri vsaki vinski kupčiji. Prosi torej, da se vinski trgovci, gostilničarji in kupci zaupljivo obrnejo nanj.

Giuseppe De Colle patentovani in napravljeni vinski mešetar v Višnjanu (Visignano) v Istri.

Jak. Klemenc TRST

Via S. Antonio št. 1. Ob priložnosti, ko se odpre zimsko doba, se opozarja sl. občinstvu da smo dobili sledeče vrste blaga: flanele, stoffe volnene za ženske obleke, črni kašmir, stoffe za vaterprof, na glavne vezane rebce, forstaju beli in v različnih barvah, spodnja oblačila iz bombaza, in iz volne, srjace „Jäger“. Šarpe, zavratnike, dežnike in posebnosti za garniture. 5-52

Drogerija Arturo Fazzini v Trstu Ulica Stadion 22 — Telefon 519. Velika izbor mineralnih vod, smetih oljnatih barv najfinijih vrst; ruščice, rumene, zelene, vijavje in črne po 28 novč. kilo. Svinčnata belilo po 32 novč. kilo. Cinkovo belilo najfinije po 40 novč. kilo. Razun tega velika izbor barv na vodo in čopičev vsake vrste ter po cenah, s kojimi ni mogoče konkurirati. — Zaloga glasovitega krepila od Kwizde (Kornburger Viehnährpulver) za živino. Zaloga mrodi, barv, zdravil; zalogo žvepla in modre galice za rabo pri trtah. Naročniki morajo brezplačno uporabljati telefon. 27-50

Korneuburški prašek za rejo živine za konje, rogato žival in ovce. Porablja se že skoro 40 let s najboljšim uspehom v večini hlevov, ko živina rada ne je, pri slabi prebavi, v slabšanju in pomnoževanju mleka pri kravah; pospešuje vztrajnost živali proti kužnim vplivom. II Cena cele škatlice 70 kr., 1/2 škatlice 35 kr. Pasiti je na zgornjo varstveno marko in naj se zahteva izrecno Kwizde korneuburški prašek za rejo živine. Pravo se dobiva po lekarnah in drogerijah. GLAVNA ZALOGA **FRAN IV. KWIZDA** o. in k. avstr. in kr. rum. dvorni založnik, okrožni lekar, Korneuburg pri Dunaju.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo mlatilnice, čistilne mline za žito, izbiralnice, rezalnice za krmo, mline za sadje, tlačilnice za sadje, tlačilnice za grozdje in vino, kakor tudi vsakovrstne druge mašine in razni stroji za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo itd. itd. nove izvrstne konstrukcije razpošilja najceneje **IG. HELLER, DUNAJ** 2/2 Praterstrasse 78. Ilustrovani katalogi in zahvalna pisma v hrvaškem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku se pošiljajo na željo zastoj in frankovano. Stroji se dade na poskušnjo — jamči se zanje — pogoji so ugodni. 1-20 Cene so se znova znižale!!! 15-20

Spomladansko zdravljenje najboljša je s čajem iz tavžentrož (mlešiori), kri čiste in neprekaljeno sredstvo zoper palenje v želodcu, hemoroidne bolezni itd. — Zavitek z navodom, za 12 dni zdravljenja, stane 50 kr., s pošto 5 kr. več. Čuvati se je ponarejenj zdravlila. Dobiva se v odlikovani lekarni 79-100 **PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.** Poštne pošiljave izvršujejo se neutegoma.

Vozni listi in tovarni listi v Ameriko. Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v **New Jork & Philadelphia** koncesijonovana črta, od o. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 50-33 „Red Star Linie“ na Dunaju, IV Weyringergasse 17 ali pri **Josip-u Strasser-u** Speditionsbureau für die k. u k. Staatsbahnen in Innsbruck.

1891. Zlati diplom Častni diplom 1891. Temerar Zlata kolajna

KWIZDE

Korneuburški prašek za rejo živine za konje, rogato žival in ovce.

Porablja se že skoro 40 let s najboljšim uspehom v večini hlevov, ko živina rada ne je, pri slabi prebavi, v slabšanju in pomnoževanju mleka pri kravah; pospešuje vztrajnost živali proti kužnim vplivom.

II Cena cele škatlice 70 kr., 1/2 škatlice 35 kr.

Pasiti je na zgornjo varstveno marko in naj se zahteva izrecno Kwizde korneuburški prašek za rejo živine. Pravo se dobiva po lekarnah in drogerijah.

GLAVNA ZALOGA **FRAN IV. KWIZDA** o. in k. avstr. in kr. rum. dvorni založnik, okrožni lekar, Korneuburg pri Dunaju.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo mlatilnice, čistilne mline za žito, izbiralnice, rezalnice za krmo, mline za sadje, tlačilnice za sadje, tlačilnice za grozdje in vino, kakor tudi vsakovrstne druge mašine in razni stroji za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo itd. itd. nove izvrstne konstrukcije razpošilja najceneje **IG. HELLER, DUNAJ** 2/2 Praterstrasse 78. Ilustrovani katalogi in zahvalna pisma v hrvaškem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku se pošiljajo na željo zastoj in frankovano. Stroji se dade na poskušnjo — jamči se zanje — pogoji so ugodni. 1-20 Cene so se znova znižale!!! 15-20

Velika 50 novčena loterija. Glavni dobitek 12 **75.000 goldinarjev** Srečke po 50 kr. priporoča: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Enrico Schiffmann, Ign. Neumann, Marco Nigris, Mandel & Co., Daniele Levi & Comp., Il Mercurio.

Izdajatelj in odgovorni urednik Maks Cotič. Tiskarna Dolenc v Trstu.